

Taiteilijaresidenssien vaikutusten arvioinnin tulokset

Taiteen paikka palvelurakenteessa -hanke

KESKI-SUOMEN LIITTO
Regional Council of Central Finland

SOSPED

Taiteen paikka palvelurakenteessa

- Keski-Suomen liiton hanke, jota rahoittaa Taiteen edistämiskeskus
- Toteutusaika 18.2.-18.8.2019
- Tavoitteena vahvistaa kulttuurihyvinvointipalvelujen integrointia sosiaali- ja terveyspalvelujen rakenteisiin
- 3 taiteilijaresidenssiä maaliskuu-kesäkuussa 2019 Keski-Suomen alueella sosiaali- ja terveyspalvelujen yksiköissä
- Jämsä, Laukaa ja Saarikan alue

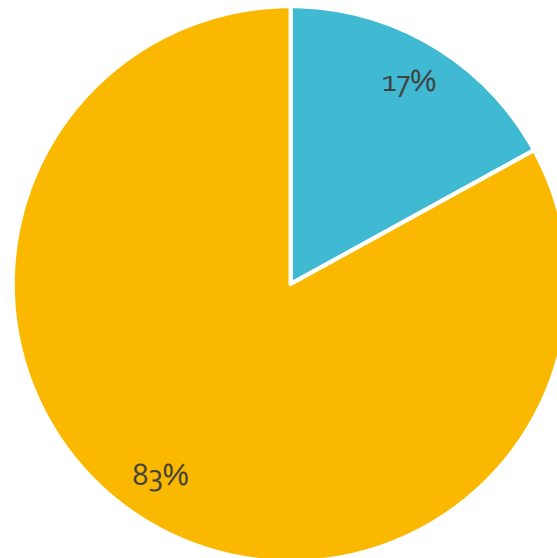
Jämsän taiteilijaresidenssi

Jämsän Kotisatama

- Jämsän terveystyön päivätöimintakeskus mielenterveyskuntoutujille
- Taiteilijana sairaalaklovnit
- Välittäjäorganisaatio Sairaalaklovnit ry
- Kohderyhmä: asiakkaat / aikuiset mielenterveyskuntoutajat
- Toteutusajankohta: huhti-kesäkuu 2019
- Osallistujia 10-20 (mukaan lukien sivusta seuranneet)
- Vastauslomakkeita arvioinnissa:
  - osallistujilta 6
  - työntekijöiltä 3
  - esimiehiltä 3

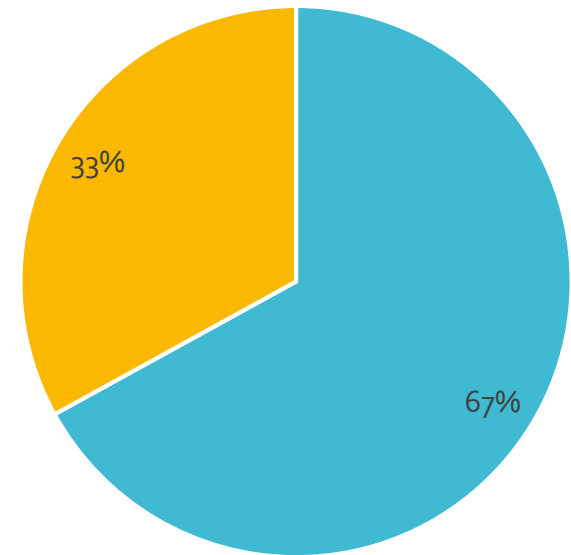
Osallistujat / vastaajien taustatiedot

Sukupuoli

■ Mies ■ Nainen

Ikä

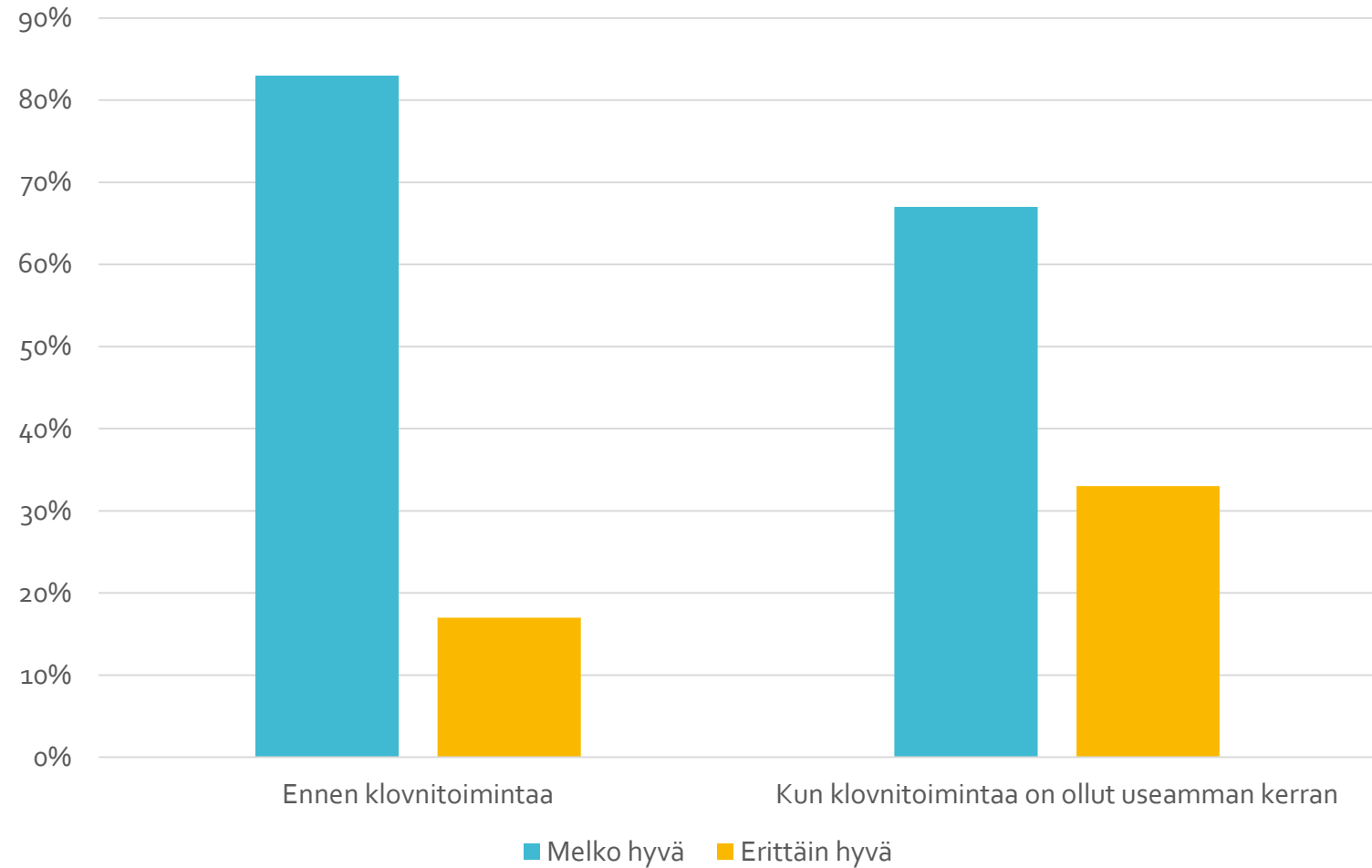

■ 40-59 v. ■ 60 v. tai yli

- Kaikki vastaajat ovat työkyvyttömyyseläkkeellä tai eläkkeellä.
- Kaikki vastaajat osallistuivat klovnitoimintaan "melkein joka kerta".

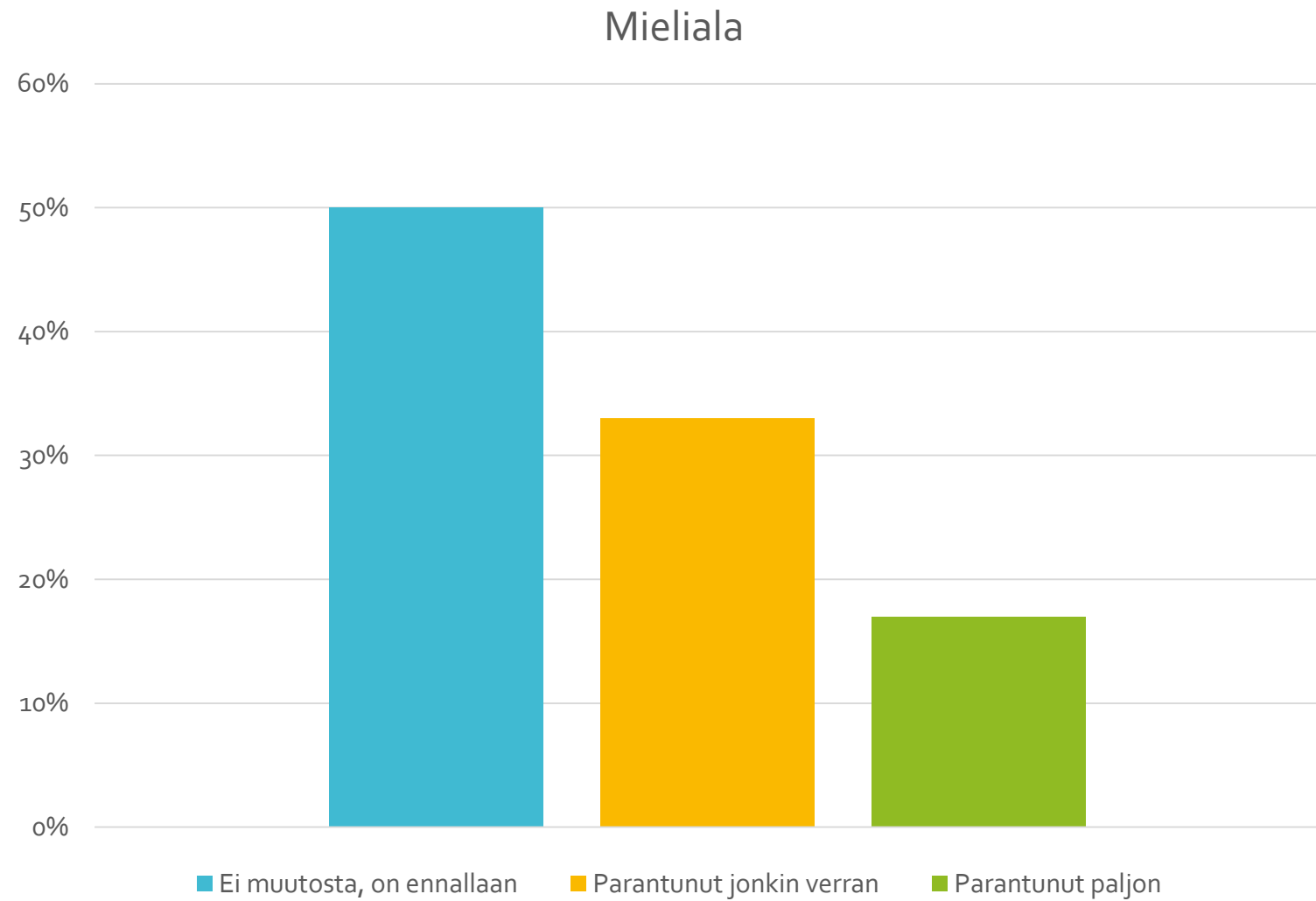
Osallistujat /vastaukset

Koettu mielenterveys

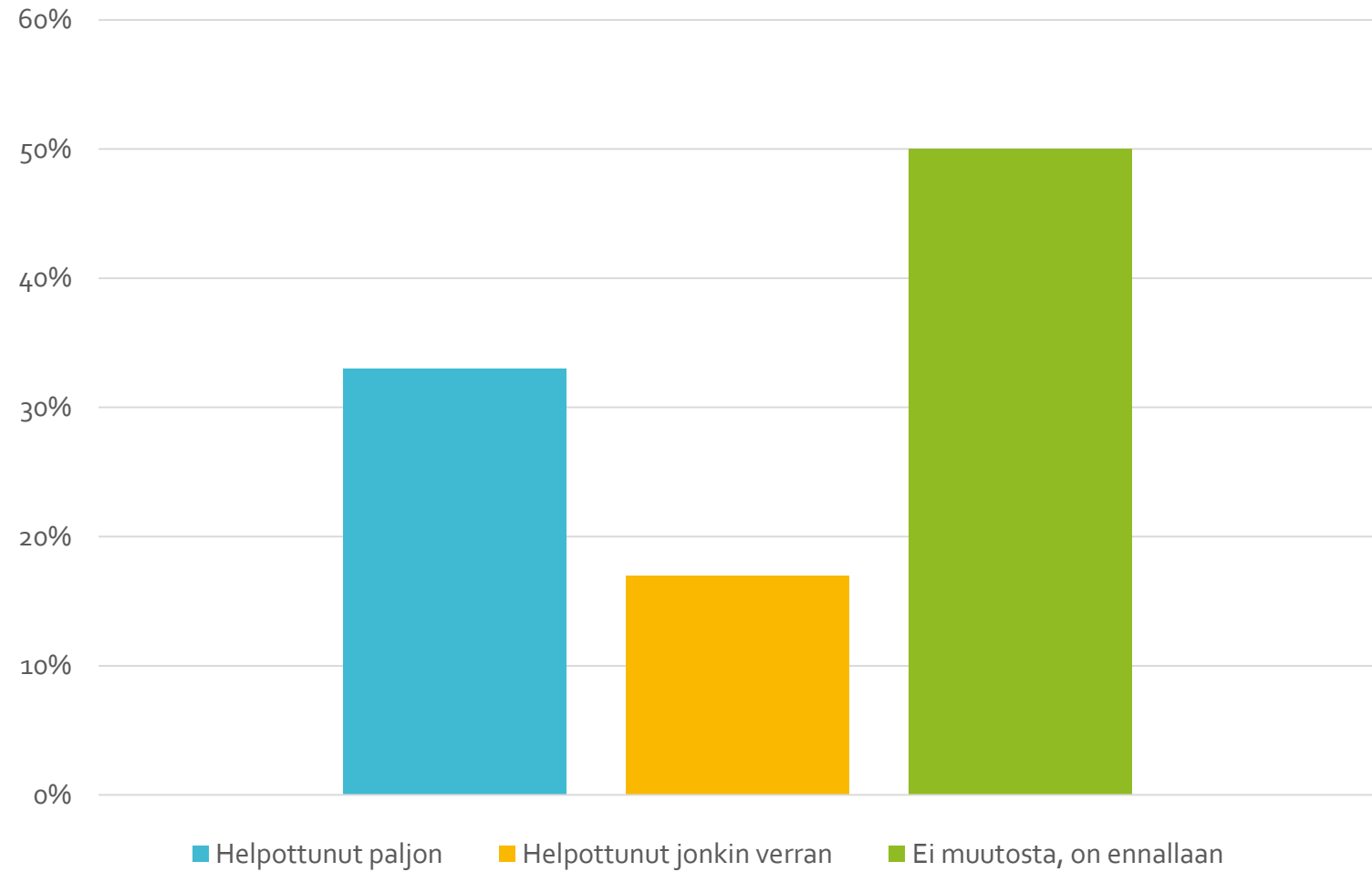
Osallistujat / vastaukset

SOSPED

Osallistujat / vastaukset

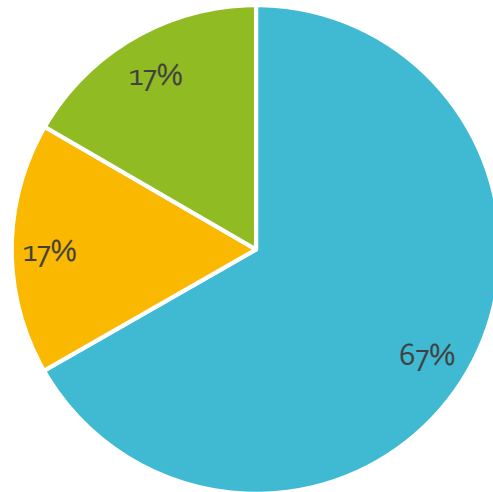
Sosiaalinen kanssakäyminen

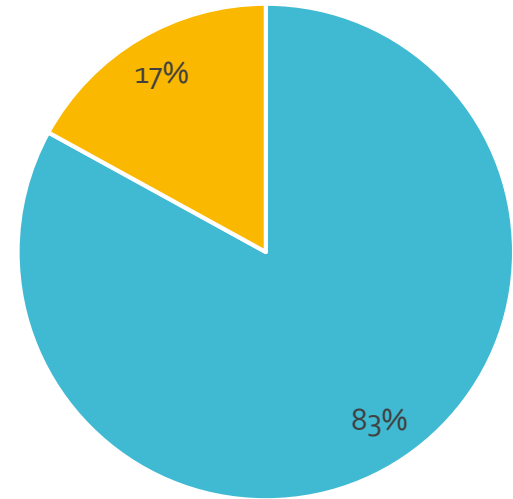
Osallistujat / vastaukset

Oppinut uusia taitoja

■ Kyllä ■ Ei ■ Ei vastausta

Kokenut iloa klovnitoimintaan osallistuessaan

■ Kyllä ■ Ei

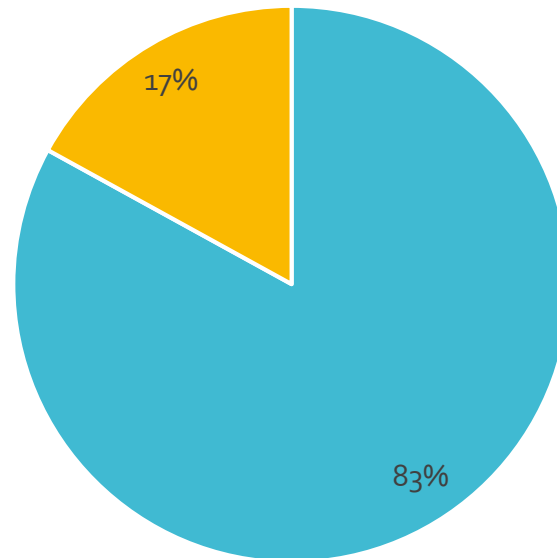
Uusia taitoja mm.

- vuorovaikutus
- hahmon luonti

Osallistujat / vastaukset

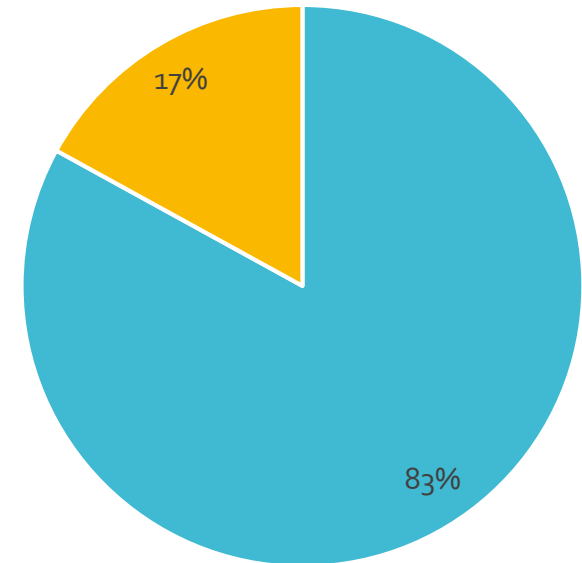
SOSPED

Onko klovnitoiminnalla
ollut vaikutuksia
elämääsi?

■ On, positiivisia ■ On, negatiivisia

Haluatko harrastaa
jatkossa taiteita kokijana
tai itse tehden?

■ Kyllä ■ Ei vastausta

Tuonut elämään esim.

- rohkeutta
- iloa

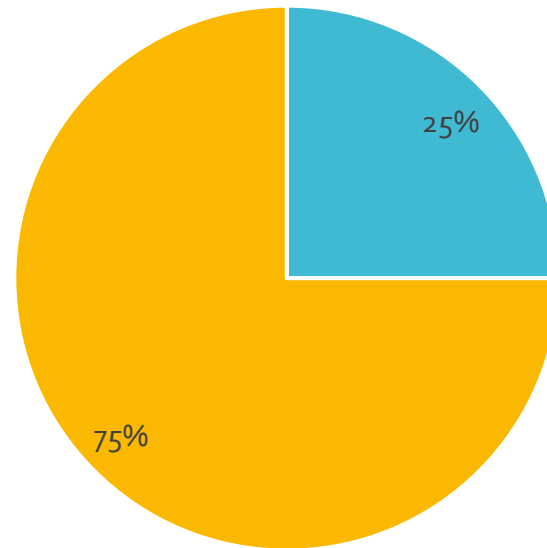
Saarikan taiteilijaresidenssi

Saarikka / Saarijärvi ja Karstula

- Saarikan perusturvaliikelaitoksen alueella 2 sote-yksikköä:
Saarijärven Kolmikko, Karstulan Toimintakeskus
- Tanssin yhteisötaiteilija
- Välittäjäorganisaatio Keski-Suomen Tanssin Keskus
- Kohderyhmä: asiakkaat / aikuiset kehitysvammaiset
- Toteutusajankohta: huhti-kesäkuu 2019
- Osallistujia n. 20 hlöä
- Arvioinnissa vastaajia:
  - osallistujia 12
  - työntekijöitä 3
  - esimiehiä 1

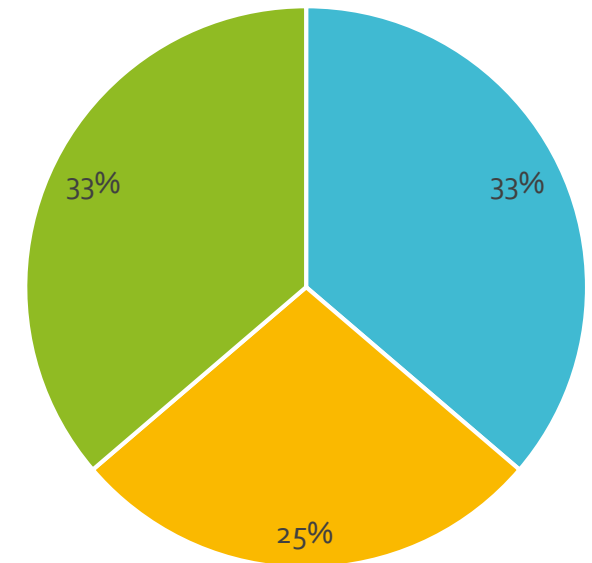
Osallistujat /vastaajien taustatiedot

Sukupuoli

■ Mies ■ Nainen

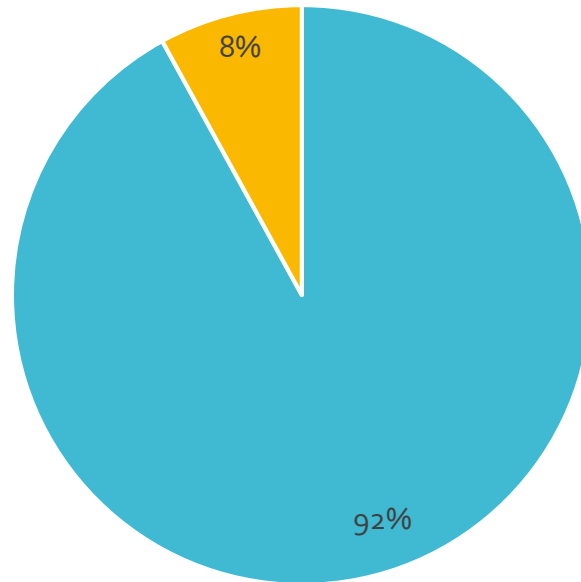
Ikä

■ 20-39 v. ■ 40-59 v. ■ 60 v. tai yli

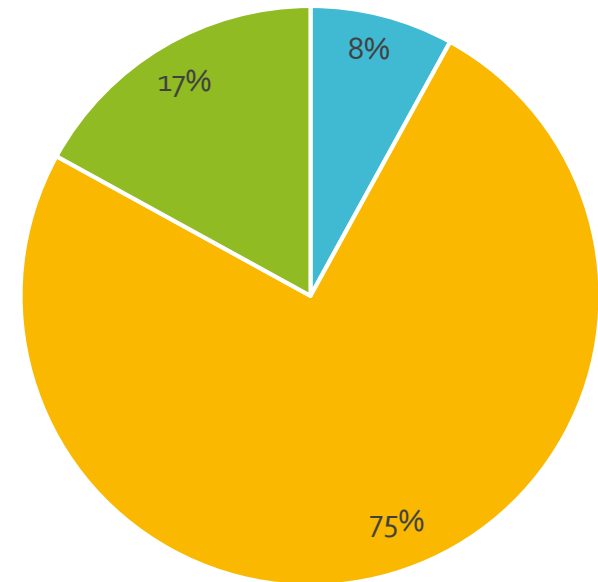
Osallistujat / vastaajien taustatiedot

Eämäntilanne

■ Työkyvyttömyyseläke tai eläke ■ Ei vastausta

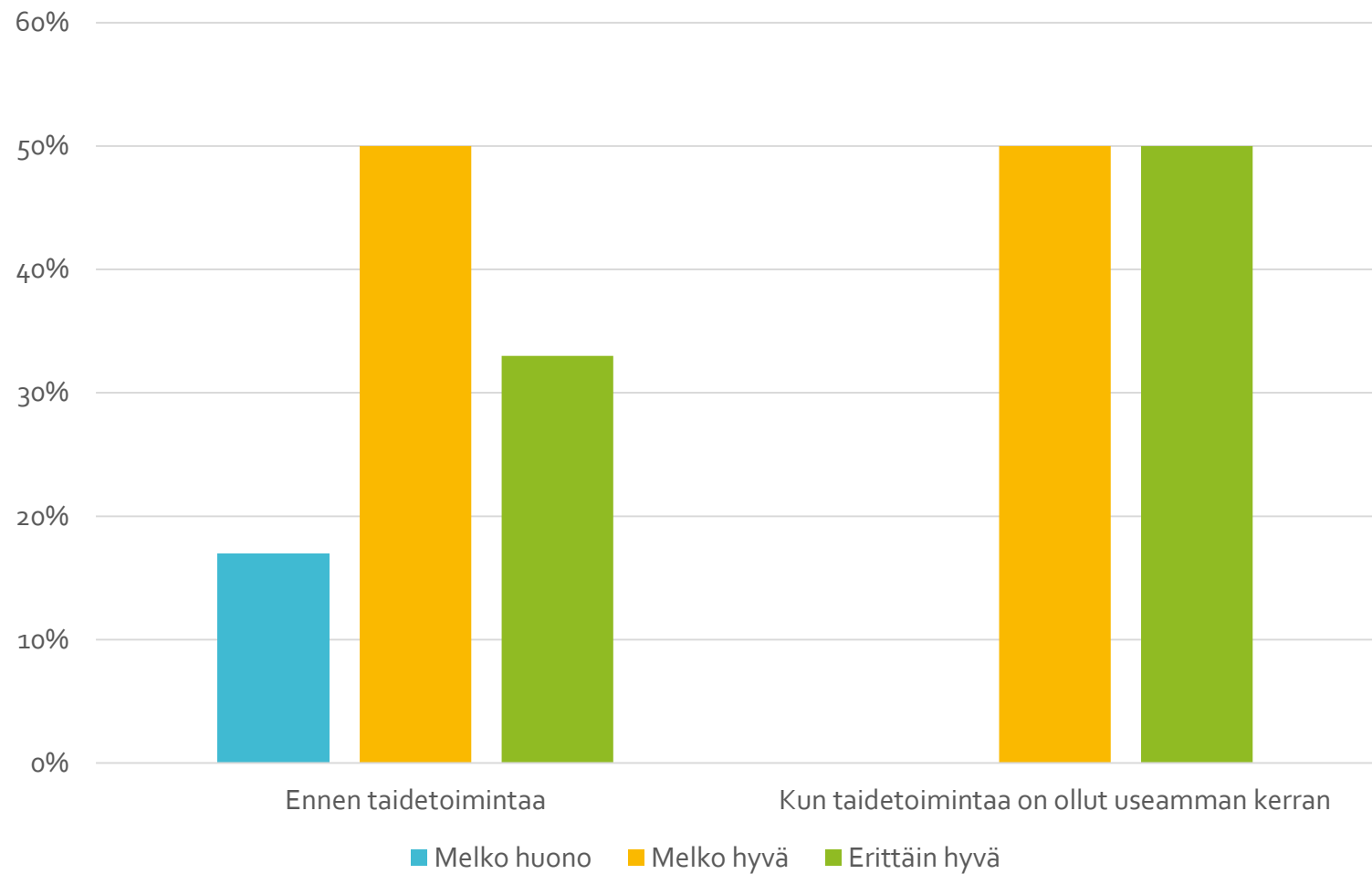
Osallistui taidetoimintaan

■ Muutaman kerran ■ Joka kerta
■ Melkein joka kerta

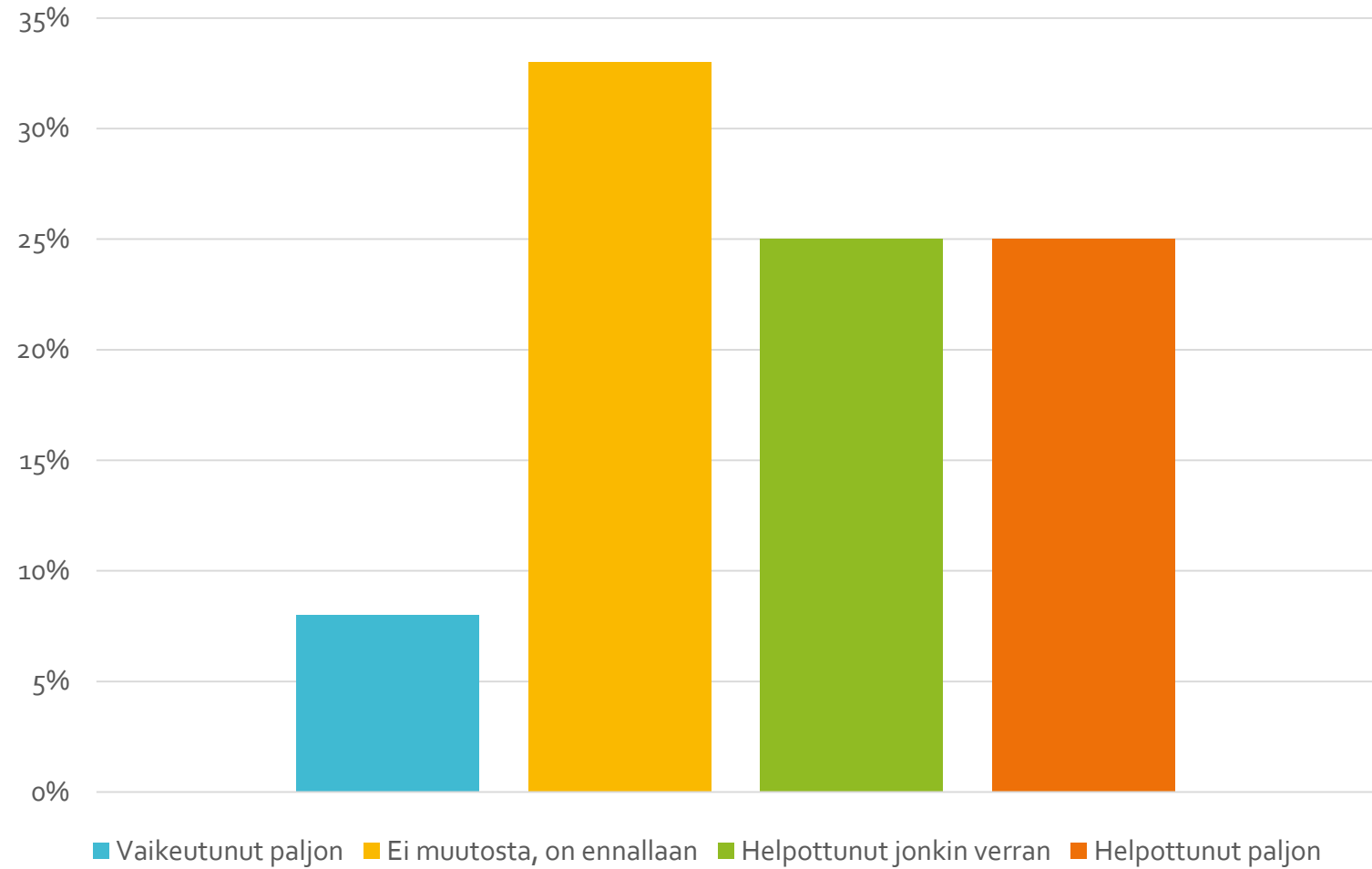
Osallistujat / vastaukset

Koettu mielenterveys

Osallistujat /
vastaukset

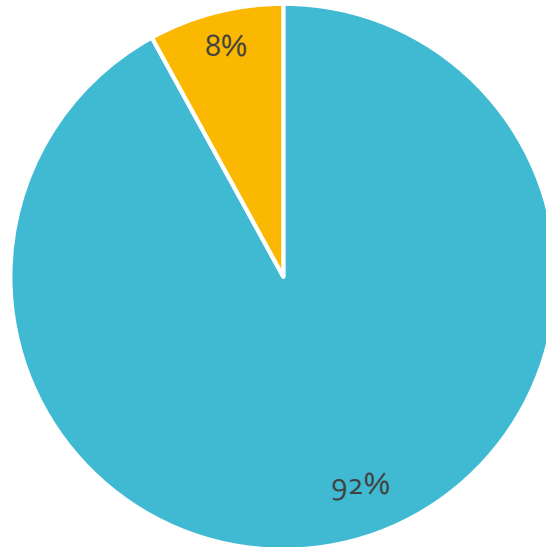
Sosiaalinen kanssakäyminen

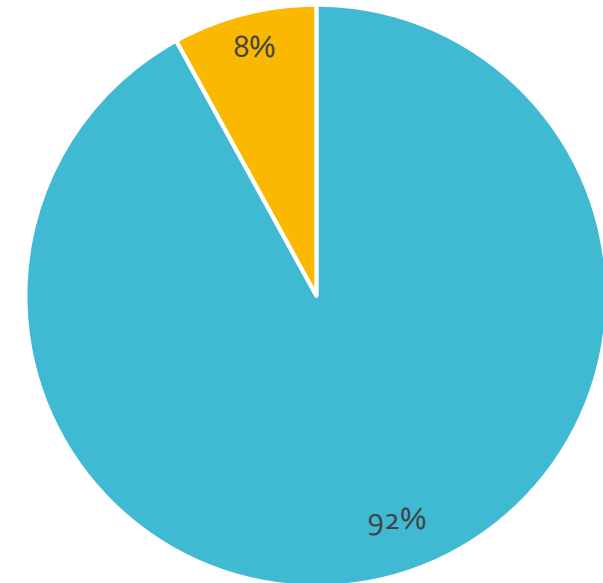
Osallistujat / vastaukset

Haluatko harrastaa taidetta
tulevaisuudessa joko itse
tehden tai kokijana?

■ Kyllä ■ Ei vastausta

Oletko oppinut uusia taitoja
taidetoiminnan myötä?

■ Olen ■ En ole

- Jokainen vastaaja on kokenut iloa taidetoimintaan osallistuessaan
- Jokaisen vastaajan mielestä taidetoiminnalla on ollut myönteisiä vaikutuksia omaan elämään, esim. hyvä mieli, virkeys ja uudet ystävät.

Laukaan taiteilijaresidenssi

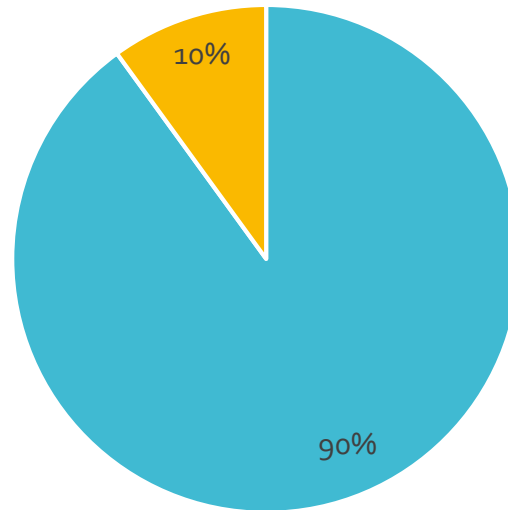
Laukaan vanhuspalvelut

- Sote-yksikkö Laukaan kunnan vanhuspalveluiden kotihoito
- Yhteisötaiteilija
- Taiteilija työsuhteessa Keski-Suomen liitolla
- Kohderyhmä: työntekijät
- Toteutusajankohta: kesäkuu 2019
- Osallistujia n. 25 hlöä
- Arvioinnissa vastaajia:
  - osallistujia 10
  - esimiehiä 1

Osallistujat / vastaukset

SOSPED

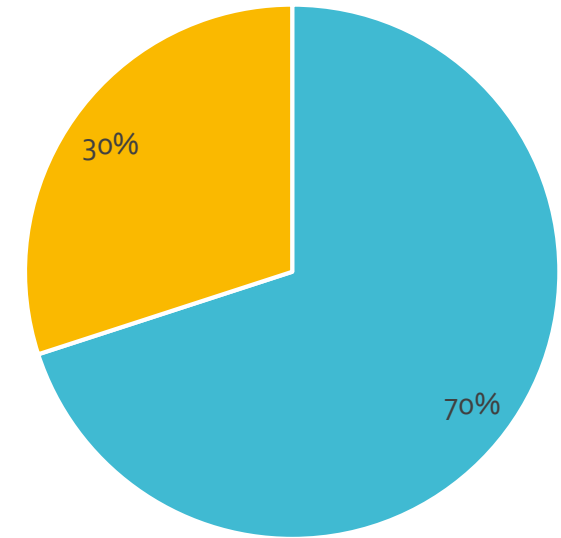
Hyötyikö henkilökunta
mielestäsi
residenssitoiminnasta?

■ Kyllä ■ Ei vastausta

- katkaisi kiireen, auttoi nauttimaan hetkistä.
- taukoja oli helpompi pitää.
- piristystä
- tukea työssä jaksamiseen

Tapahtuiko henkilökunnassa
joitakin näkyviä muutoksia
toiminnan myötä?

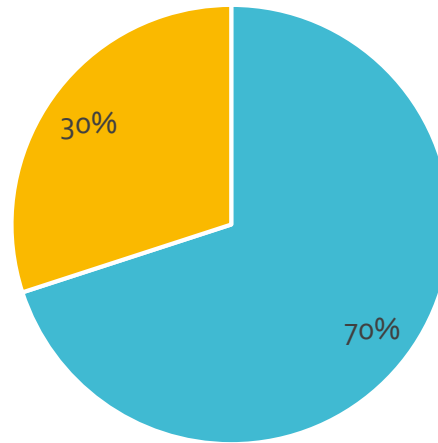
■ Kyllä ■ Ei vastausta

- rentoutumista
- iloa
- keskustelua tauoista ja työajoista

Osallistujat / vastaukset

SOSPED

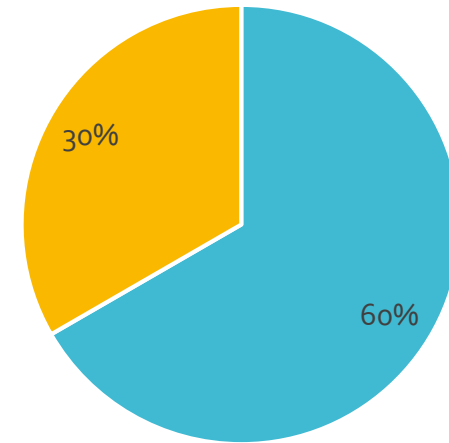
Oletko itse oppinut / saanut
jotain
residenssitoiminnasta?

■ Olen ■ Ei vastausta

- taukojen tärkeyden ymmärrys
- pohdittavaa omaan työhön liittyen
- värien vaikutuksen ymmärrys
- pienistä hetkistä nauttiminen

Onko residenssitoiminta
vaikuttanut jollain tapaa
työntekoosi?

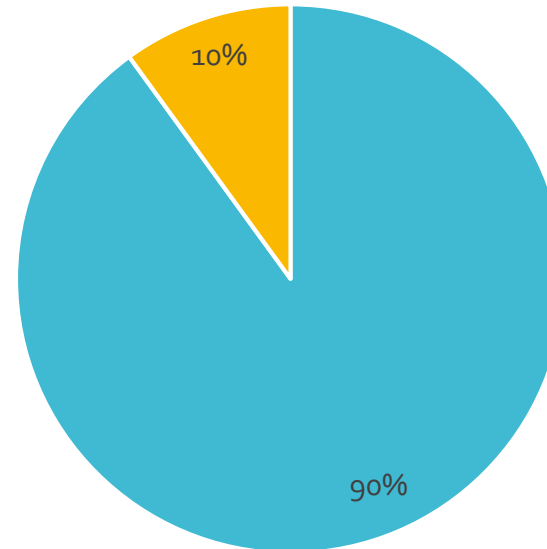

■ Kyllä ■ Ei vastausta

- piristämällä, joka paransi työssä jaksamista

Osallistujat / vastaukset

Suosittelisitko
residenssitoimintaa?

■ Kyllä ■ Ei vastausta

- Jokainen vastaaja haluaisi taide- ja kulttuuritoimintaa jatkossakin omaan työyksikköönsä

Asiakkaisiin kuuluvat osallistujat – Jämsä ja Saarikka

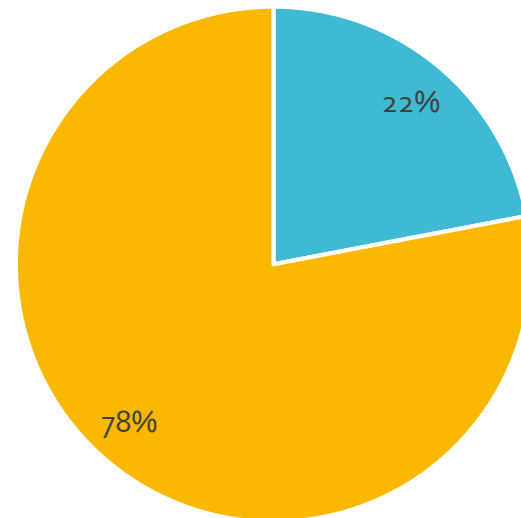
Jämsä ja Saarikka / osallistujat

- Yhteenveto Jämsän ja Saarikan alueen residenssien osallistujien tuloksista
- Vastaajia yhteensä 18

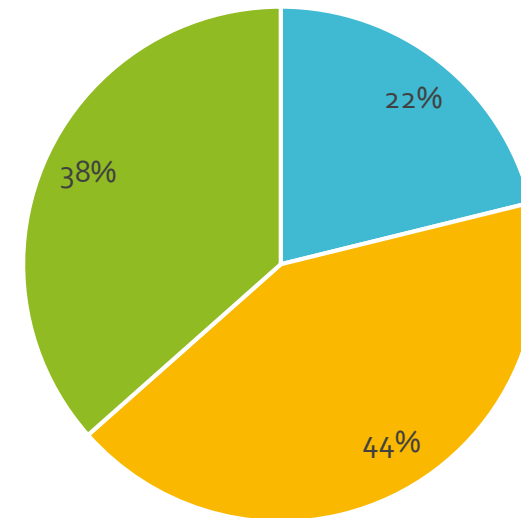
Osallistujat / taustatiedot

Sukupuoli

■ Mies ■ Nainen

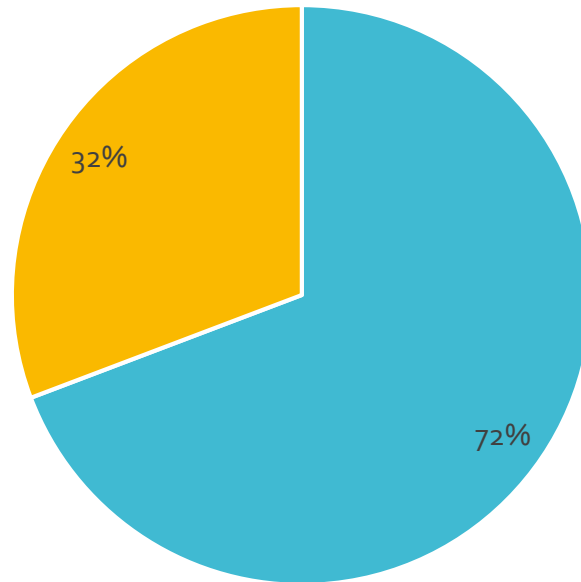
Ikä

■ 20-39 v. ■ 40-59 v. ■ 60 v. tai yli

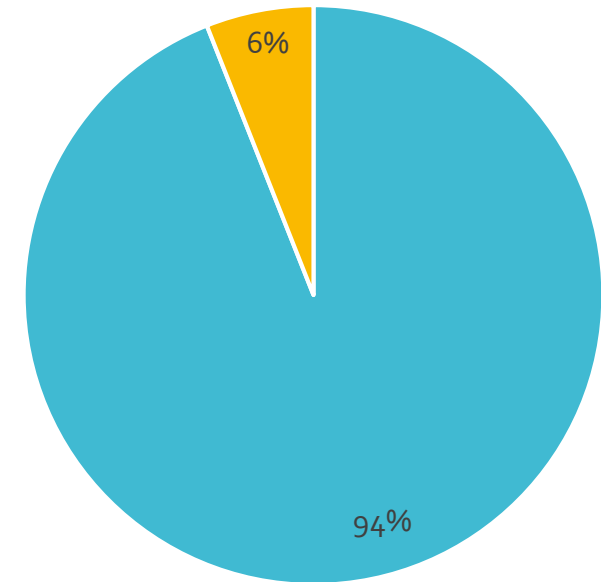
Osallistujat / taustatiedot

Perhetilanne

■ ei parisuhteessa ■ parisuhteessa

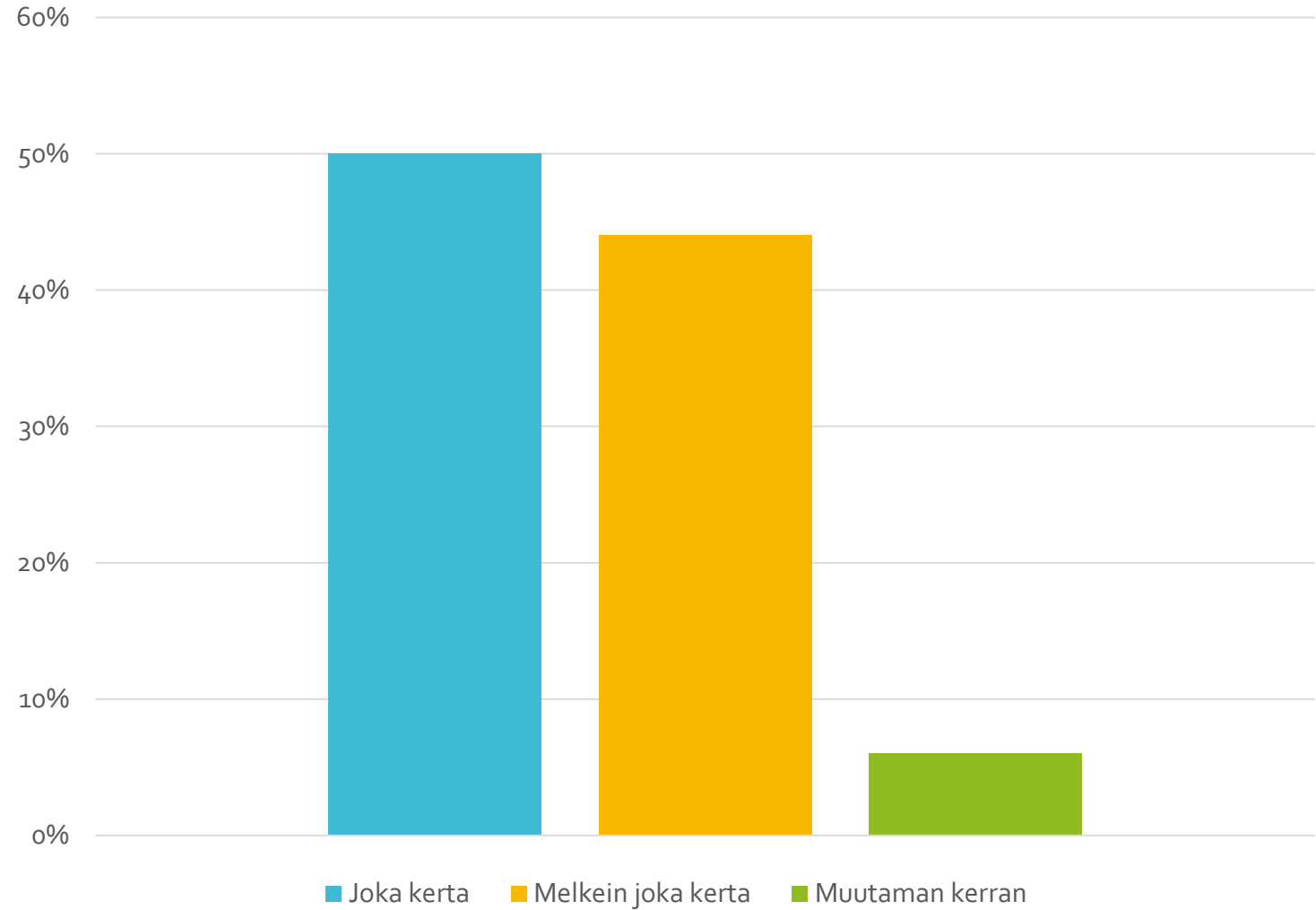
Elämäntilanne

■ Työkyvyttömyyseläke tai eläke ■ Ei vastausta

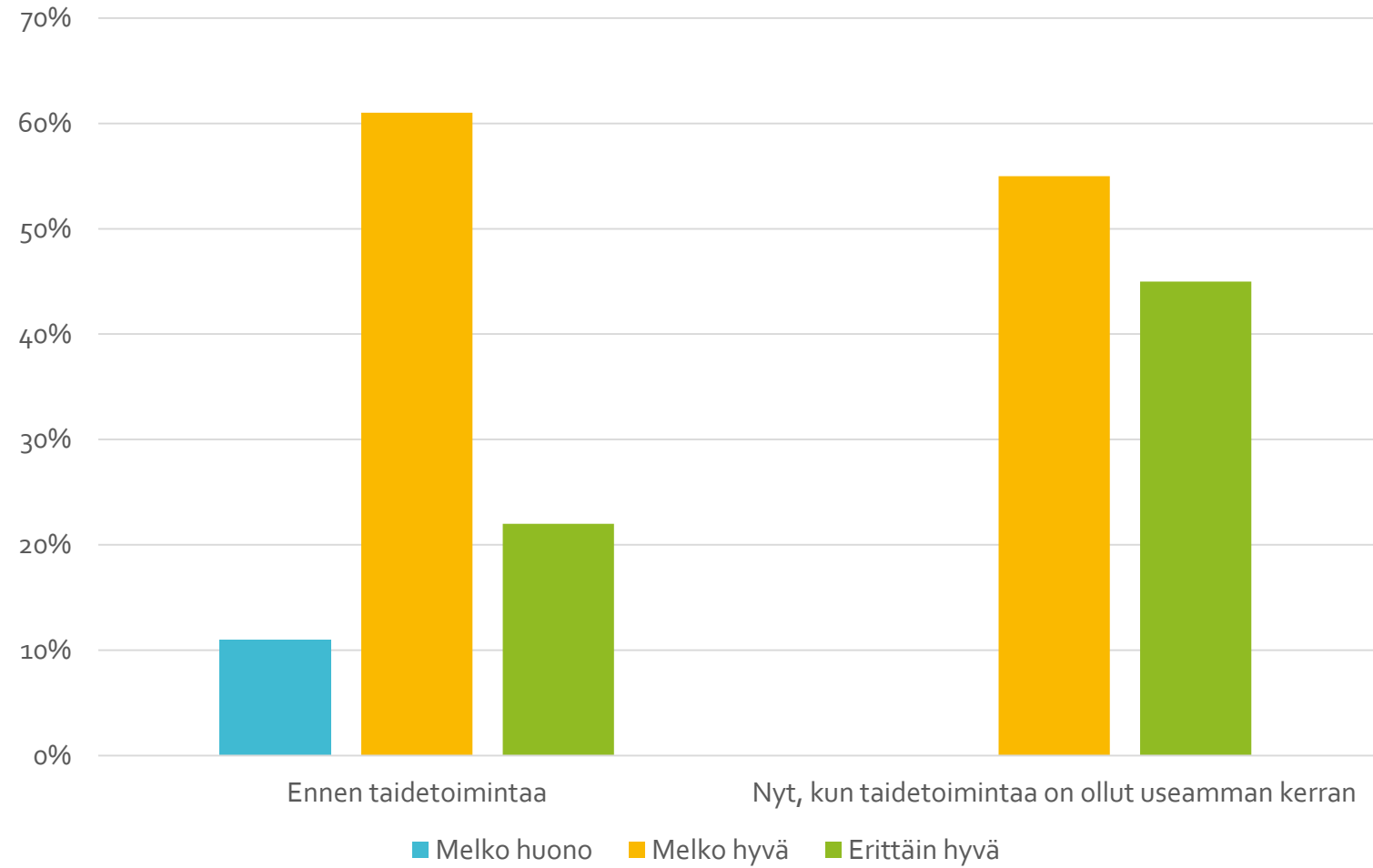
Osallistujat / taustatiedot

Kuinka usein olet osallistunut residenssitoimintaan?

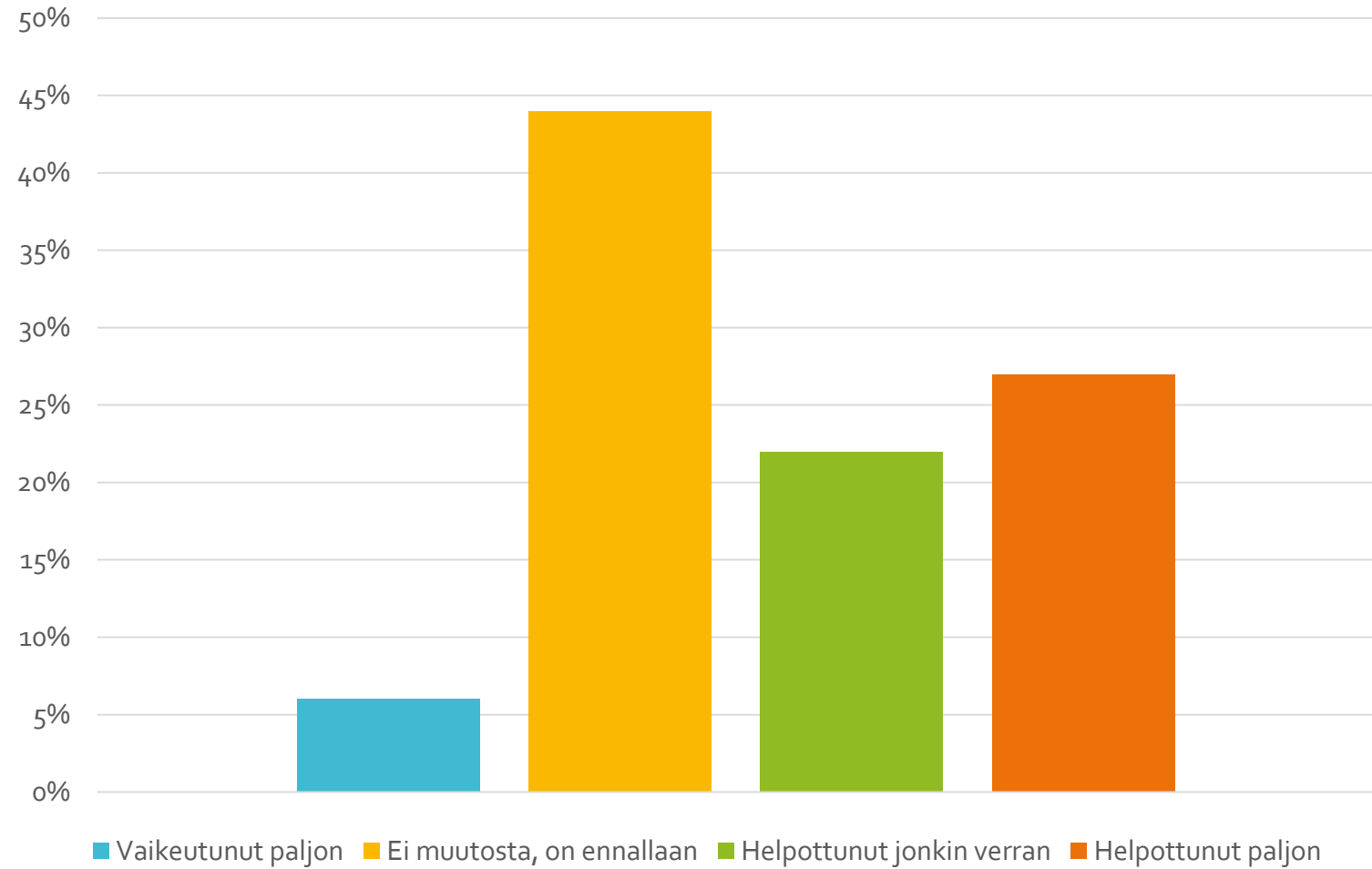
Osallistujat / vastaukset

Koettu mielenterveys

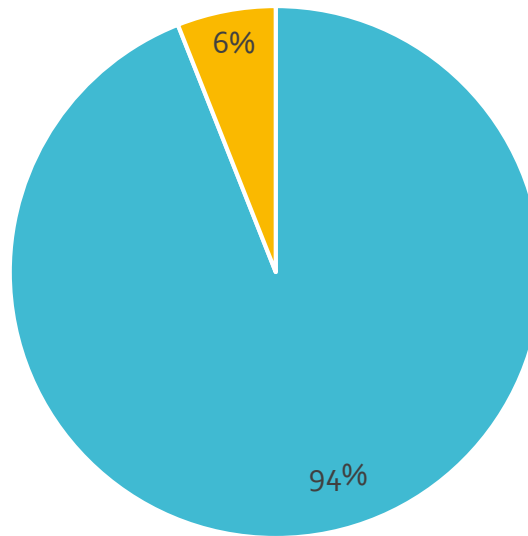
Osallistujat /
vastaukset

Sosiaalinen kanssakäyminen

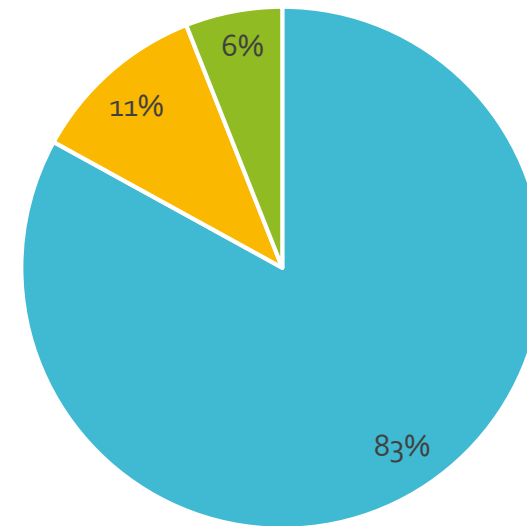
Osallistujat /vastaukset

Kokenut iloa
taidetoimintaan
osallistuessaan

■ Kyllä ■ Ei

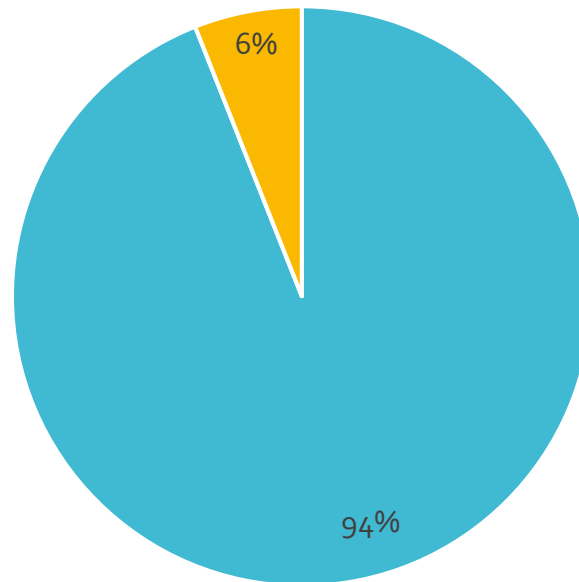
Oppinut uusia taitoja

■ Kyllä ■ Ei ■ Ei vastausta

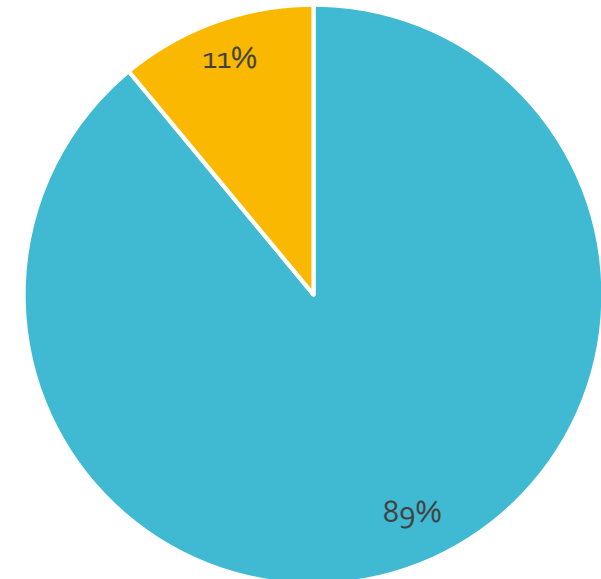
Osallistujat / vastaukset

Onko taidetoiminnalla ollut
vaikutuksia elämääsi?

■ On, positiivisia ■ On, negatiivisia

Haluatko harrastaa taiteita
tulevaisuudessa itse tehden
tai kokijana?

■ Haluan ■ Ei vastausta

Sote-yksiköiden
työntekijöiden itse
kokemat ja asiakkaissa
havaitsemat vaikutukset

Jämsä ja Saarikka / työntekijät

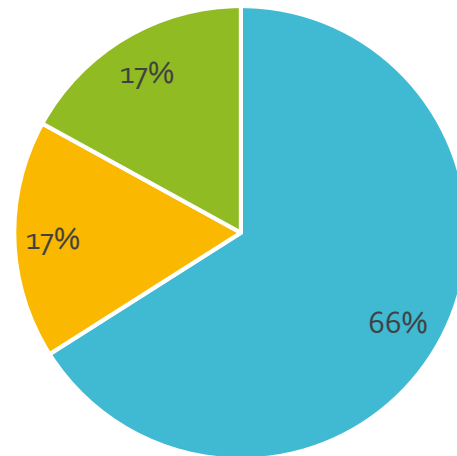
- Yhteenveto Jämsän ja Saarikan residenssien tuloksista sote-yksiköiden työntekijöiden näkökulmasta:
  - itse kokemat vaikutukset
  - asiakkaissa havaitut vaikutukset
- Vastaajia yhteensä 6

Työntekijät / vaikutukset asiakkaisiin

- Jokaisen vastaajan mielestä asiakkaat hyötyivät residenssitoiminnasta.
  - Mm. saivat itsevarmuutta, rohkaisua, onnistumisen kokemuksia, vaihtelua arkeen, vahvisti itsetuntoa ja lähensi yhteisön jäseniä
- Jokaisen vastaajan mielestä asiakkaissa tapahtui näkyviä muutoksia toiminnan myötä
  - Mm. rohkaistuivat esiintymään, loivat uusia ihmissuhteita, olivat iloisia, puhuivat asioista, aktivoituivat

Työntekijät / vaikutukset itseensä

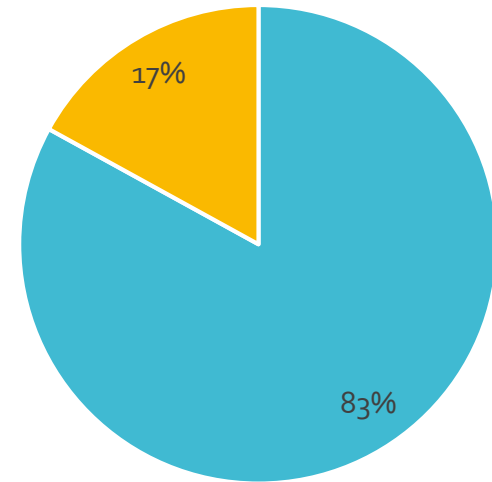
Onko residenssitoiminta vaikuttanut jollakin tapaa omaan työntekeksi?

■ Kyllä ■ Ei vastausta ■ Eos

- uusia ideoita luovien metodien käytöstä
- uusia työkaluja
- rohkaissut käyttämään uusia menetelmiä

Oletko itse oppinut / saanut jotain taidetoiminnasta?

■ Olen ■ Ei vastausta

- iloa ja vaihtelua arkeen
- pohdintaa omasta työroolista
- uudenlaista tekemistä
- muistutuksen luovuuden voimasta

Sote-yksiköiden
työntekijöiden
näkemykset
taiteilijaresidenssitoimin-
nasta

Kaikki residenssit / työntekijät

- Yhteenveto kaikkien residenssien sote-yksiköiden työntekijöiden vastauksista liittyen näkemyksiin taiteilijaresidenssitoiminnasta sosiaali- ja terveyspalveluissa
- Vastaajia yhteensä 16 hlöä

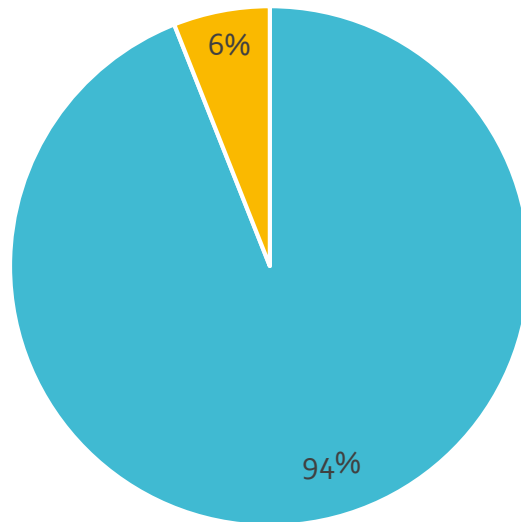
Kaikki residenssit / työntekijät /vastaukset

- Mikä projektissa sai vaikutukset aikaan?
  - Taiteilijan ammattitaito, esimerkiksi kyky lukea tilanteita, tasapuolinen kohtelu ja jokaisen osallistujan huomioiva, kannustava ote
  - Taiteilijan persoonaan liittyvät tekijät, kuten iloisuus ja charmikkuus
  - Ryhmässä oleminen
  - Uudenlainen, arjesta poikkeava toiminta
  - Yhteisön ulkopuolelta tuleva henkilö

Kaikki residenssit / työntekijät / vastaukset

SOSPED

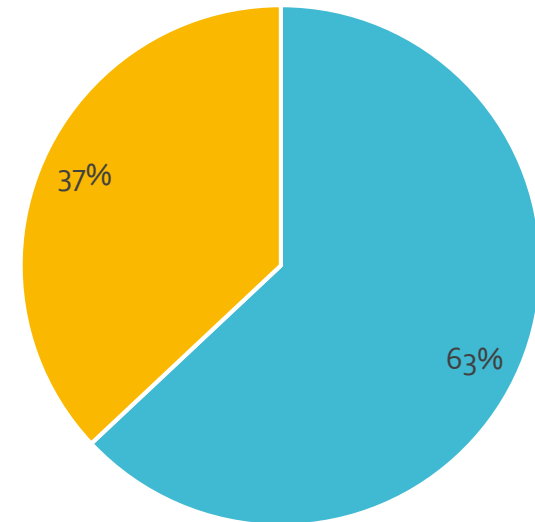
Suosittelisitko
residenssitoimintaa?

■ Kyllä ■ Ei vastausta

- mielenterveys- ja päihdekuntoutujille
- lapsille
- iäkkäille
- kotihoidon asiakkaille

Voiko
taiteilijaresidenssitoiminta
tarjota jotakin uutta sosiaali-
ja terveystalalle?

■ Kyllä ■ Ei vastausta

- parantaa työilmapiiriä
- tuoda uusia näkökulmia
- tuoda uusia työkaluja
- tukea kuntoutusta

Kaikki residenssit / työntekijät / vastaukset

- Kaikki työntekijät haluaisivat jatkossakin taide- ja kulttuuritoimintaa omaan työyksikköön
- Miten taiteilijaresidenssitoimintaa voisi kehittää?
  - Residenssijaksoa pidentämällä.
    - > Luottamuksen rakentaminen esimerkiksi mielenterveyskuntoutujiin vaatii aikaa. Vaikutusten arvioidaan olevan suurempia, mikäli toiminta olisi pidempikestoista.
- Mitä taiteen ja kulttuurin tuominen sote-yksikköön vaatii?
  - Aikaa
  - Avoimuutta
  - Tietoa
  - Resursseja
  - Halukkuutta esimiehiltä
  - Rohkeutta

Sote-yksiköiden esimiehet

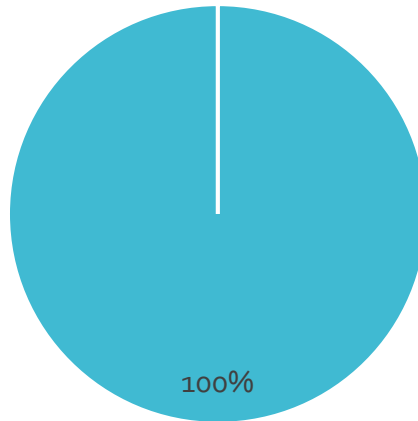
Kaikki residenssit / esimiehet

- Yhteenveto kaikkien residenssien sote-yksiköiden esimiesten vastauksista
- Vastaajia 5 hlöä

Kaikki residenssit / esimiehet / vastaukset

SOSPED

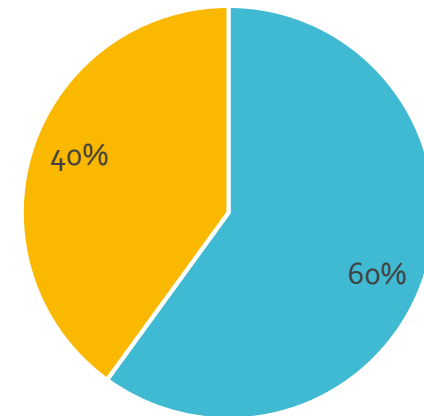
Hyötyivätkö asiakkaat
mielestäsi toiminnasta?

■ Kyllä

- uskaltautuivat epämukavuus-alueelleen
- saivat rohkeutta
- pääsivät oppimaan ryhmässä oloa

Tapahtuiko asiakkaissa
joitain näkyviä muutoksia
toiminnan myötä?

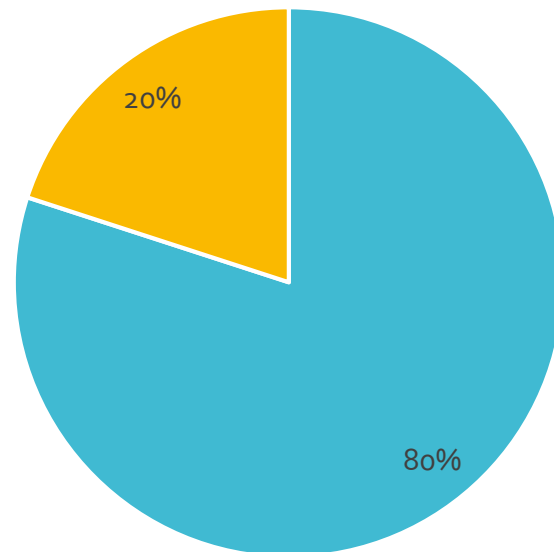

■ Kyllä ■ Eos

- myönteisen asenteen lisääntyminen
- sosiaalisuuden lisääntyminen
- aktivoituminen
- saivat itseluottamusta

Kaikki
residenssit
/esimiehet /
vastaukset

Residenssin vaikutus työntekijöiden hyvinvointiin

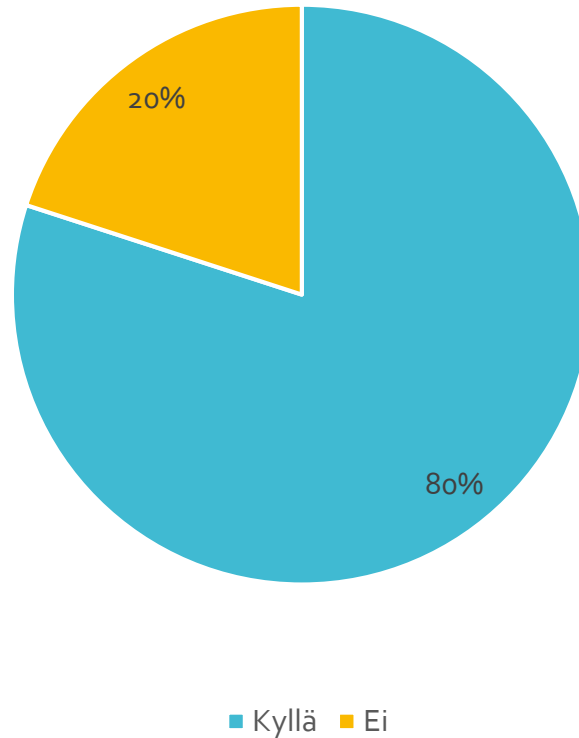
■ Lisäsi hyvinvointia ■ Eos

Taidetoiminnasta saatiin

- uusia ideoita toiminnan sisällöksi
- yhdessä yksikössä ohjaajat olivat keksineet hakeutua uuteen koulutukseen
- yhdessä yksikössä oli onnistuttu luomaan uusia yhteistyökuvioita residenssitoiminnan kautta

Kaikki residenssit / esimiehet / vastaukset

Onko residenssitoiminta
vaikuttanut sinuun
jotenkin?

Esimiehet saivat residenssistä:

- uusia ideoita toiminnan järjestämiseen
- piristystä
- iloa asiakkaiden ja taiteilijaresidenssiin osallistuneiden työntekijöiden mahdollisuudesta olla mukana taidetoiminnassa
- iloa, kun sai nähdä asiakkaiden ja työntekijöiden hyötyvän toiminnasta

Kaikki residenssit / esimiehet / vastaukset

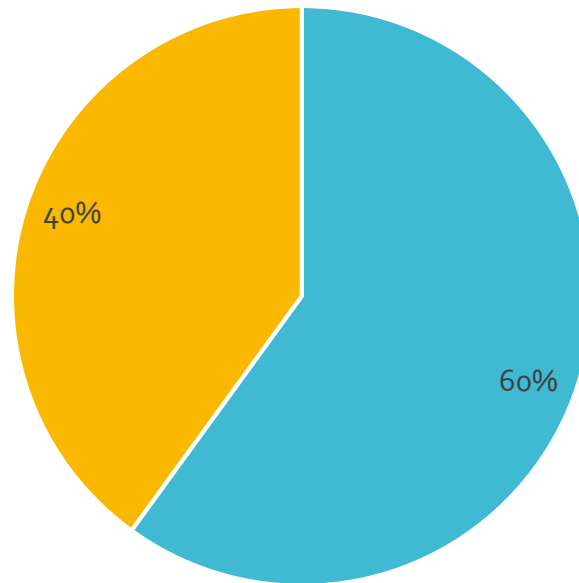
- Jokainen esimies suosittelisi taiteilijaresidenssitoimintaa
Kenelle?
  - päihde- ja mielenterveyskuntoutujille
  - vanhustenhoidon pitkäaikais- ja ympärivuorokautisen hoidon osastojen henkilökunnalle
  - kaikille kohderyhmille
- Jokainen esimies haluaa jatkossakin taide- ja kulttuuritoimintaa omaan työyksikköönsä

Kaikki residenssit / esimiehet / vastaukset

- Miten taiteilijaresidenssitoimintaa voitaisiin kehittää?
  - Integroimalla taide- ja kulttuuritoiminta osaksi sosiaalipalveluita, "sillä sen merkitys on niin suuri".
  - Toiminnan jaksoa pidentämällä, jotta saataisiin kunnolla hyötyjä.
- Mitä taiteen ja kulttuurin tuominen sote-yksikköön vaatii?
  - Resursseja
  - Huolellista suunnittelua
  - Moniammatillista yhteistyötä
  - Avoimuutta henkilökunnalta

Kaikki residenssit / esimiehet / vastaukset

Voiko taide- ja
kulttuuritoiminta tarjota
jotain uutta sosiaali- ja
terveysalalle?

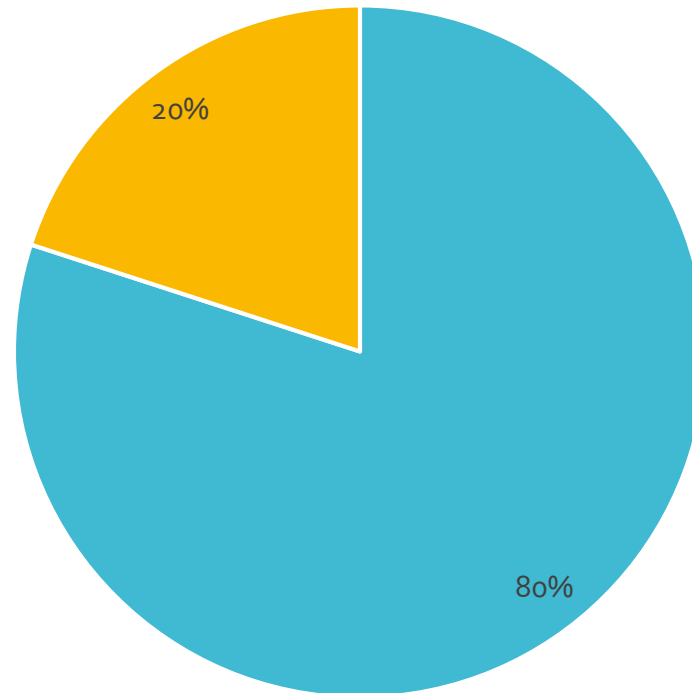
■ Kyllä ■ Ei vastausta

- hoitoalan ulkopuolelta tulevilla ammattilaisilla voi olla erilaista annettavaa
- uusia, lääkkeettömiä menetelmiä kuntoutukseen
- toiminnallisen menetelmän mielenterveyden kuntoutustyöhön keskustelujen rinnalle

Kaikki
residenssit /
esimiehet /
vastaukset

Voiko residenssitoiminnalla olla
brändiarvoa?

■ Kyllä ■ Ei vastausta

“Taiteilijaresidenssitoiminta antaa kuvaa siitä, kuinka voimme ennakkoluulottomasti ja innovatiivisesti hoitotyössä toteuttaa hiukan rajojen ulkopuolelle menevää yhteistyötä.”